

Obsah

1	Jaký jazyk se z této učebnice naučíme aneb co je to „slovenská romština“	11
	Romština je novoindecký indoevropský jazyk	11
	Abeceda a pravopis slovenské romštiny	12
	Jak píší Romové jinde ve světě	13
2	Romské samohlásky	17
	Romské souhlásky	18
	Ztráta znělosti a aspirace na konci slov	18
	Vázání slov	19
	Slovosled	19
3	Savo hino? Savi hiňi?	24
	Romské jmenné slovní druhy	27
	Jmenný rod	27
	Sponové sloveso	28
	Člen a jeho užití	28
4	K'oda hin?	31
	Zájmena osobní	32
	Množné číslo jmenných slovních druhů	34
	Užití množného čísla	37
5	Kaj o Lacis?	40
	Číslovky základní	42
	Funkce nominativu	43
	Zájmena	44
	<i>O romské rodině</i>	
6	Sar sal?	48
	Přítomný čas slovesa „te jel“– být	50
	Předložky	51
	<i>O romských jménech</i>	
7	Kaj džas?	55
	Přítomný čas sloves I. a II. třídy	57
	Rozkazovací způsob sloves I. a II. třídy	58
	Kolik sloves potřebuje čeština pro překlad různých tvarů slovesa „te džal“?	58

	Prosba a zdůrazňování příkazu	59
	<i>Tykání a vykání</i>	
8	Amaro gavoro	63
	Spojky slučovací	65
	Zdrobňování	65
	Funkce zdrobňelin	67
	<i>„Čarav“ – jeden z výrazů zdvořilosti a něhy</i>	
9	So taves adadžives?	71
	Číslovky základní od 11 do 1 000	73
	Číslovky řadové	74
	Číslovky násobné	75
	<i>Kolik výrazů má romština pro slovo „brambory“</i>	
10	E phuri ko kralis	77
	Vokativ	79
	<i>O vztahu k těžké práci</i>	
11	Pal o somnakuno Devloro the amaro Janči	85
	Slovesa „te del“ a „te lel“	87
	Nepřavidelný rozkazovací způsob sloves I. třídy	87
	Rozkazovací způsob slovesa „te jel“	88
	<i>O romských pohádkách</i>	
12	Pal o Rom the pal o rašaj	91
	Nepřímý pád	93
	<i>O romských vtipech</i>	
13	Ko rodel, arakhel...	97
	Nepřímý kmen	99
	Akuzativ	101
	Funkce akuzativu	101
	Přehled pádových koncovek	102
	<i>Když se Romové vydávali na cestu...</i>	
14	Te džanen, ta soske phučen?	105
	Nepřímý kmen a akuzativ osobních zájmen	107
	Nepřímý kmen a akuzativ osobního zájmena zvratného	107
	Nepřímý kmen a akuzativ tázacích zájmen	107

	Další funkce akuzativu	107
	<i>O romských hádankách</i>	
15	Kaj pen o pheňa na maren?	112
	Zvratná slovesa	113
	Přehled romských výrazů pro české „tak“	114
	<i>O romských příslovích</i>	
16	Na kamav thuli te jel!	117
	Budoucí čas sloves I. a II. třídy a slovesa „te jel“	119
	<i>Hubená jako koza, nebo štíhlá jako proutek?</i>	
17	Sar darekana dživenas o Roma	123
	Imperfektum sloves I. a II. třídy a slovesa „te jel“	124
	Význam imperfekta	126
	Podmiňovací způsob sloves I. a II. třídy a slovesa „te jel“	126
18	Avas, džas te šnel paramisa!	130
	Spojky podřadicí „kaj“ a „te“	131
	Částice	132
	<i>Romská blahořečení a kletby</i>	
19	Džav te bašavel...	139
	Přehled romských příslovcí	141
	„Špindřové, burani“ versus „čistotní Romové“	
	<i>O romské hudbě</i>	
20	Sar me phiravas andre škola	145
	Stupňování přídavných jmen a příslovcí	146
	Porovnání a zesílení významu sloves, příslovcí a přídavných jmen	147
	<i>O tradičním způsobu učení</i>	
21	Sar pes tavel o goja	151
	Odlučitelné předpony sloves	153
	<i>O romských pokrmech</i>	
	<i>Jak romské ženy vaří</i>	
22	Boňa	157
	Dativ	158

	Užití dativu	159
	<i>O romských křtinách a kmotrovství</i>	
23	O Roma tel o mariben	165
	Příčestí sloves I. třídy	166
	Příčestí sloves II. třídy	167
	Příčestí sloves s odlučitelnými předponami	168
	Příčestí přejatých sloves	168
	Užití příčestí	169
	<i>O tvorbě nových pojmenování v romštině</i>	
24	Šaj keras mangavipen!	173
	Další užití dativu	176
	Vyjádření opakovanosti (opětovnosti) u sloves	176
	Přechodník	178
	<i>O zásnubách</i>	
	<i>Stylistické roviny češtiny a romštiny</i>	
25	O čačipen nane jekh...	181
	Perfektum sloves I. a II. třídy	182
	Perfektum sloves přejatých	183
	Perfektum slovesa „te jel“	183
	Perfektum opakovacích sloves	184
	Protiklad imperfekta a perfekta	184
	<i>O romském pojetí pravdy</i>	
26	Dživas sar le Devleskere čirikle	189
	Lokativ	190
	Užití lokativu	191
	Pozůstatky starého lokativu	193
	<i>Romské názvy měst a obcí</i>	
	<i>O romských písních</i>	
27	Khatar o Roma lenas zor	200
	Další užití lokativu	201
	Neshoda přísudku s podmětem v čísle	202
	Slovesně-jmenné vazby	202
	Neosobní vazby	203
	<i>O existenci jiných světů</i>	
28	O vodi džanel sa pr'oka svetos!	206
	Slovesa III. třídy	208

	Budoucí čas a imperfektum sloves III. třídy	210
	<i>O zemřelých</i>	
29	Avlom, na džanav khatar, džava, na džanav kaj	213
	Ablativ	214
	Užití ablativu	215
	<i>O tradičním romském léčitelství</i>	
30	O Jožkus obdžid'ila!	221
	Další užití ablativu	222
	Perfektum sloves III. třídy	223
	Opakovací tvary sloves III. třídy	223
	<i>Obyčeje při úmrtí člověka</i>	
31	Charfiko bufi	228
	Význam sloves III. třídy	229
	Kauzativní a faktitivní slovesa	230
	<i>O romských kovářích</i>	
32	Soha tuke džalas suno?	235
	Instrumentál	237
	Užití instrumentálu	238
	<i>O výkladu snů</i>	
33	Sar šaj džid'ilamas, te na džan'amas jekh avreske te odmukel?	242
	Podmiňovací způsob minulý	244
	Užití podmiňovacího způsobu minulého	245
	<i>O romských Vánocích</i>	
34	Sar o Bugošis ačhila trineanguštengero	250
	Genitiv	251
	Funkce genitivu	254
	<i>Rodové historky</i>	
35	Sar miro kak ačhiläs kašukoro	260
	Společný mezinárodní pravopis romštiny	261
	<i>Komentář k společnému mezinárodnímu pravopisu romštiny</i>	
	Seznam použité literatury	268
	Seznam zkratk	269